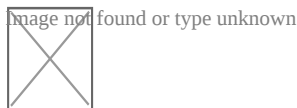

Pirmadienį viskas kitaip

– Klausyk, Kati, – pasakė mama penktadienį per vakarienę, – šiandien paskambinau poniai Hüber, nes pamaniau, kad jeigu jau nenuėjau paskirtą dieną į mokyklą, tai reikia bent telefonu pasiteirauti, kaip tau sekasi.

Kimšdama į burną makaronus Kati sumurmėjo:

– Mokytojai nemėgsta, kad jiems skambinama į namus.

Mama prie jos palinko.

– Kodėl taip sakai?

Kati atstūmė nuo savęs lėkštę su makaronais, nurijo, ką turėjo burnoje, ir tarė:

– Kai ištariu „ką tu sakai“, visada aiškini, kad tai nemandagu.

– Nesuk kalbos į šalį, brangute, – sudraudė mama.

Kati riaugtelėjo, pasižiūrėjo į mamą ir nieko neatsakė. „Visai nesuku į šalį, – pamanė. – Kodėl turėčiau sukti?“

Jos sąžinė buvo švari kaip krištolas. Pastaruoju metu mokykloje ji neužkliuvo nė dėl menkausio nieko. Net už aritmetikos kontrolinį gavo didžiausią dešimtuką. O su Erichu pastarąjį sykį susipešė eidama į pamokų ruošos grupę, tad mokytoja nieko negalėjo žinoti.

– Mokytoja daugmaž tavim patenkinta, – pasakė mama.

– Kodėl daugmaž?

Kati pasmeigė paskutinį makaroną lėkštėje, įsikišo jo galą burnon ir ėmė garsiai šliurpti.

– O kuo ji daugmaž nepatenkinta? – ji atkišo lūpas ir vėl lėtai išleido iš burnos makaroną.

Mama atsiduso.

– Sakė, kad tu kiekvieną antradienį vėluoji.

Kati išspjovė makaroną ant stalo.

– Neteisybė! Visai ne kiekvieną! Tik pereitą! Ir visai atsitiktinai dar užpereitą!

Mama pirštų galais paėmė išspjautą makaroną ir įmetė į lėkštę.

– Nekalbėk niekų, mieloji. Mokytoja juk nemeluos. Jeigu sako, kad tu kiekvieną antradienį vėluoji, tai taip ir yra.

Kati ėmė sukti galvą, ar verta toliau ginčytis su mama dėl mokytojos ir vėlavimo antradieniais. „Neverta, – nusprendė. Pagaliau juk yra žurnalas, ir ten juodu ant balto parašyta, kad Katarina Rumpel, trečios „a“ klasės mokinė, šiais mokslo metais beveik kiekvieną antradienį vėlavo į pamokas maždaug dešimt minučių. Be to, mamai, – toliau samprotavo, – nė nereikia žiūrėti į žurnalą. Užtenka paspausti kaimynų buto skambutį ir paklausti Mikio. Tas skundų maišas tuoj viską išklos!“

Tad Kati atsakė:

– Gerai, gerai. Tegu nesijaudina. Nuo kito antradienio nevėluosiu.

Mama atsistojo, nurinko nuo stalo indus ir sudėjo į kriauklę. Paskui paleido karštą vandenį ir pakišo po juo lėkštę.

– Taip negalima, vaike, – pasakė. – Kur tai matyta visą laiką vėluoti į mokyklą?

– Kodėl „visą laiką“?! – sušuko Kati. – Kodėl visada perdedi? Juk ką tik pasižadėjau, kad daugiau niekada nevėluosiu.

Mama pradėjo plauti antrą lėkštę. Kati paėmė rankšluostį ir uoliai juo trynė išplautą lėkštę, kol mama padavė kitą.

– Neužsiplieksk, jei pasakau teisybę, – subarė mama. – Be to, aš tavęs nekaltinu. Bet jeigu Ledi nori, kad pas ją nakvotum, tegu pasistengia laiku nuvežti tave į mokyklą. O jeigu jai nerūpi ar neužtenka tam proto, tada...

Daugiau ji nespėjo nieko pasakyti, nes Kati trenkė ant stalo lėkštę ir sušuko:

– Kokia tu! Vis tiek eisiu pas Ledi, eisiu! Ir viskas!

Ji puolė iš virtuvės į savo kambarį, griuvo ant lovos ir užmerkė akis, o veidą užsidengė tuo rankšluosčiu, kuriuo pirmiau šluostė indus. Jautėsi labai nelaiminga.

– Tiktai nekelk scenų, mieloji! – šūktelėjo mama iš virtuvės. – Niekas iš tavęs nenori atimti Ledi.

„Tu nori, tu, – pamanė Kati. – Visą laiką nori. Ir tik lauki patogios progos.“

– Nesuprantu, – mama atėjo į jos kambarį, – kodėl turėtum pas ją nakvoti? Kodėl ne namie? Juk koks skirtumas, kur miegi.

Kati nusitraukė nuo veido rankšluostį ir atsisėdo.

– Skirtumas! – sušuko ji. – Pas Ledi miegu tėtės lovoje!

Paskui ji vėl griuvo aukštiekninka ir užsidengė veidą rankšluosčiu. Girdėjo, kaip mama grįžo į virtuvę, kaip šniokštė vanduo ir dūzgė šildytuvai. Kati abejojo, ar mama gerai ją suprato.

Ligi pirmadienio, ligi pat tos minutės, kai jiedvi rytą išėjo iš namų, ji nežinojo, ar galės nakvoti pas Ledi naktį iš pirmadienio į antradienį, ar ne.

Mama visą savaitgalį apie tai daugiau nebeužsiminė, ir Kati samprotavo taip: „Jeigu pradėsiu apie tai kalbą, iškart vėl susiginčysim. O ginčydamasi mama tuoj užsispiria. O kai užsispiria, tai ima viską drausti. Ir jei jau kartą ką uždraudžia, tai laikosi savo ligi galo. Net jei vėliau dėl to graužiasi. Tariausi esanti nuosekli!“

Kati lengviau atsikvėpė tik tada, kai mama prie vartų pasakė:

– Tai ligi rytojaus vakaro, dukryte.

Ji nubėgo į tramvajaus stotelę. Kati liko stovėti prie kiemo vartų, norėjo palaukti Renatos. Ši gyveno už trijų namų ir mokėsi su ja toje pačioje klasėje. Bet nebuvo tikra draugė.

Kati žiūrėjo į tramvajaus stotelę. Iš vienos pusės prie jos artinosi tramvajus, iš kitos lėkė mama. Tramvajui sustojus, ji buvo dar per kvartalą nuo stotelės.

– Nagi, nagi, – sumurmėjo Kati, – dar paspausk, nes pavėluosi į darbą!

Mama iš tiesų ėmė lėkti kaip bėgikas prieš finišą. Ir vis mojo ranka, kad tramvajaus vairuotojas ją pastebėtų. Vairuotojas buvo geras žmogus, luktelėjo, kol mama užsiropš ant laiptelio, ir tik tada ėmė važiuoti.

Kati atsišliejo nugarą į vartus. Tramvajus pratilindžiavo pro ją. Ji matė mamą stovint priekiniame vagone. Viena ranka ji laikėsi už kilpos viršuje, kita taisėsi nusmukusią skrybėlę. Jos veidas buvo raudonas.

„Visai neturi ištvermės, – pamanė Kati. – Galiuką pabėgėjo ir liko be kvapo! Reikės vestis sekmadieniais palakstyti po parką.“

Ji dar minutę luktelėjo. Renatai taip ir nepasirodžius, patraukė į mokyklą viena. Kas vėluoja antradieniais, nusprendė Kati, tam bent pirmadieniais reikia ateiti laiku.

Netruko atbėgti iki mokyklos. Striksėjo keisdama kojas ir dainavo. Gerai nusiteikusi visada dainuodavo. Ir dažniausiai iškraipydavo melodiją. Kuo būdavo linksmesnė, tuo labiau iškraipydavo.

Tą rytą Kati dainavo tiesiog pasibaisėtina, gal net nedainavo. Tiesą sakant, tokių

dainų nebūna. Ji traukė:

– Tarara ir tararai, man smagu, man gerai, nes mama, papara, man gera, man gera. Aš pas Ledi, tururu, pasilikti galiu!.. Pamparam!

Ledi – dabar jau laikas paaiškinti – buvo Kati močiutė, jos tėtės mama. O tėtė gyveno kitame mieste. Su kita žmona. Ir kitais vaikais. Jau šešeri metai. Kai Kati buvo trejų metų, jos tėvai išsiskyrė. Ir mama nelabai mėgo Ledi, Kati močiutę. Stengėsi to neparodyti, bet Kati neapgausi.

Ji kartais pasiklauso, ką mama su kokia nors drauge kalba apie Ledi. Mama tada aiškina:

– Mano buvusiai anytai ne visi namie.

Arba:

– Nenuostabu, kad iš mano buvusio vyro nieko neišėjo – ko tokia Ledi gali išmokyti.

O sykių taip pasakė:

– Man nepatinka, kad Kati tiek daug pas ją būna. Iš kvaištelėjusių gero nelauk. Kai grįžta namo, jos galva būna prikimšta visokių nesąmonių. Senoji tiesiog suvaikėjusi.

Tiesą sakant, Ledi ne tokia jau sena. Sakytum, kaip močiutė net labai jauna, keturiasdešimt septynerių metų, be to, daugelis ją laiko kur kas jaunesne. Jeigu Kati užaina su Ledi į parduotuvę arba į kavinę, tai pardavėjai ir padavėjai mano, kad Ledi jos mama. Ir Ledi tai patinka. Ji niekada jų nepataiso.

Močiutę visi tik taip ir vadina. Iš tikrųjų ji yra Lenė Dita Rumpel. Kadaisė vienas mokslo draugas iš Lenės paėmė „Le“, iš Ditos „Di“ ir išėjo „Ledi“. Tas vardas jai labai patiko. Kati nevadindavo jos močiute arba senele, nes tai visai netiko Ledi – kokia gi senelė turi šviesias garbanas ligi pečių, dažosi paakius žalsvai, dėvi megztinius su gilia „v“ pavidalo iškirpte ant nugaros ar mūvi gėlėtas kojines. Be to, Ledi nenorėjo būti vadinama močiute.

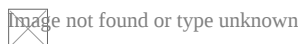
– Močiutė turi kažką bendra su kojinių mezgimu, namine aviečių uogiene ir pasakų knygomis, – pasakė kartą anūkei. – O aš beveik nemoku megzti, niekada nesu virusi uogienės ir nė nežinau, kuo baigiasi pasaka apie Joniuką ir Grytutę.

Užtat Ledi galėjo papasakoti daug ko kito. Tikrų istorijų, ne pasakų!

Mat ji buvo kirpėja, dirbo didelėje kirpykloje, ir per dieną, kol kirpdavo ir sukdavo, džiovindavo fenu ir dažydavo plaukus damoms, tos pripasakodavo jai visokiausių dalykų. Apie savo vaikus, vyrus, draugus, apie kates ir šunis, darbą ir net sapnus. Įdomiausias iš tų istorijų Ledi pirmadieniais kartais perpasakodavo Kati. Mat

pirmadieniais kirpykla būdavo uždaryta, tada ji galėdavo pabūti su Kati.

Sekmadieniais kirpykla, be abejo, taip pat būdavo uždaryta. Bet tada su Kati norėdavo pabūti mama. O Ledi norėdavo pabūti su ponu Georgu. Kartais Kati pamanydavo, kad būtų gera sekmadienius leisti su mama, Ledi ir ponu Georgu. Ir su tėte, žinoma. Bet ji puikiai suprato, kad tai neįmanoma. Tėtė pyko ant mamos. Mama pyko ant tėtės ir negalėjo pakęsti Ledi. Ledi taip pat nelabai mėgo mamos. O pono Georgo balsas nieko nereiškė.

Tą rytą mokykloje beveik nieko nenutiko. Tik per paskutinę pamoką, rankų darbus, kilo triukšmas. Erikai iš mezginio iškrito virbalas, ir paskui ji negalėjo surinkti akių. Pasileido mažiausiai penkios akys. Tad rankų darbų mokytoja turėjo nuardyti kokius penkis centimetrus Erikos mezginio, kad jas sugaudytų.

Erika dėl to taip nuliūdo, kad ėmė verkti. Sėdinti priešais Kati iš jos šaipėsi. Mat verkiantys vaikai, Kati manymu, yra žiopli. O paleisti dūdas dėl penkių centimetrų mezginio atrodo ypač kvaila.

Erika atsigręžė ir sukūččiojo:

– Nesijuok iš manęs, niekam tikus karve!

Kati ir toliau šaipėsi. Net dar labiau. Mat išvis jos nemėgo.

– Liaukis tu, varnalėša! – sušnypštė kūkčiodama Erika.

Tada Kati parodė jai liežuvį, tik vos vos kyštelėjo ir vėl susičiaupė.

Neatsigręždama Erika atkišo ranką, nutvėrė jos mezginį, ištraukė abu virbalus ir sušnypštė:

– Va dabar, karve, juokis.

Kati suriaumojo kaip įsiutintas bulius. Norėjo pulti Eriką, bet pribėgo darbų mokytoja ir ją sulaikė.

– Kas čia dabar darosi, Viešpatie tu mano? – paklausė.

– Ji tyčia ištraukė man virbalus! – šaukė Kati.

– O ji man tyčia rodė liežuvį, – kūkčiojo Erika.

– Tada lygiosios, – tarė darbų mokytoja. – Pirmas kėlinys baigtas, dabar darot pertrauką ir kol kas nutraukiat mačą.

Ji vėl sugaudė Kati mezginio akis. Nė viena akis nenubėgo, tad nė eilutės nereikėjo nuardyti. Kati padėkojo darbų mokytojai, luktėlėjo, kol ji sugrįš prie stalo, ir

sušnibždėjo priekyje sėdinčiai Erikai:

– Gėda pelėda! Man nieko nereikėjo ardyti. Gėda pelėda, be reikalo stengeisi!

Gėda pelėda!

O Erika atsigręžusi pagrasino:

– Palauk, po pamokų Erichas tau parodys!

– Nebijau! Tegu tik pabando tas tavo užtarytojas! – sušnypštė Kati. – Ką jis man padarys?

– Jeigu judvi, katės, man nenusiraminsit, – sušuko darbų mokytoja, – tuoj abi žygiuosit pas direktorę!

Kati nėmaž nenorėjo klausytis direktorės pamokslų. Erika irgi. Iki darbų pamokos pabaigos tarp trečio ir ketvirto suolo prie lango buvo paliaubos.

Jeigu ne pirmadienis, tai Kati tikrai būtųėjusi iš mokyklos virpančiomis kinkomis. Mat bijojo Ericho, kuriuo ją gąsdino Erika. Erichas buvo Erikos draugas, labai didelis, labai stiprus ir labai įniršdavo, jei kas nors bent pirštu paliesdavo jo draugę. Jau keturis kartus Kati nuo jo gavo ausų pakeliui iš mokyklos į pamokų ruošos grupę. O sykį jis taip smarkiai trenkė jai į paširdžius, kad net akyse aptemo.

Bet pirmadienį priešais mokyklą visada laukdavo Ledi automobilis, o ji pati stovėdavo šalia ir rūkydavo cigaretę. Kati manė, kad Ledi akivaizdoje Erichas nedrįs prie jos lįsti.

Ji kaip niekur niekoėjo šalia Renatos link mokyklos vartų, nors per du laiptus nuo jos iš paskos sekė Erichas su Erika, o Erichas vis kartojo:

– Net saldu nuo minties, kaip ją kulsiu.

Išėjusi pro mokyklos vartus Kati baisiausiai persigando! Aplinkui niekur nebuvo matyti nei Ledi automobilio, nei jos pačios. Kati norėjo greitai sprukti atgal į mokyklos kiemą, nes ten ant laiptų stovėdavo sargas ir žiūrėdavo, kad visi vaikai gražiai išeitų iš mokyklos. Jis tikrai būtų apgynęs Kati nuo Ericho.

Deja, Erichas ją prisivijo. Iš užpakalio nutvėrė už kelnių juosmens ir nutempė nuo mokyklos vartų šaukdamas:

– Eriką aš ginu! Ar tau dar neaišku? Vėl teks apskaldyti ausis, kad įsidėtum galvon!

Kati stengėsi ištrūkti, bet iš to nieko neišėjo. Mėgino įspirti jam į blauzdas. Spardėsi kaip pasibaidęs cirko arklys, bet tik orą kojom maišė, nes Erichas vis išsisukdavo.

Jis tvirtai ją laikė, kvatojosi ir šūkavo:

– Oi, mirsiu iš juoko, ta varlė prieš mane dar drįsta spurdėti!

Tie žodžiai supykde Kati. Taip smarkiai supykde, kad ji visai pamiršo, jog bijo Ericho, ir todėl įgijo naujų jėgų. Daugiausia jų pasijuto turinti rankose. Ėmė stvarstyti sau už nugaros ir viena ranka sugriebė Ericho marškinių kraštą, o kita jo ausį.

Erichas ėmė inkšti ir dunksėti jai keliu į užpakalį. Aišku, skaudėjo, bet Kati nei marškinių, nei ausies nepaleido. Priešingai! Taip suspaudė pirštais jam ausį, kad net sutreškėjo, o po marškiniais užčiuopė pilvą ir suleido į jį visus penkis nagus.

Erichas inkštė, pūkštė, pagaliau ėmė šauktis pagalbos:

– Erika! Erika!

Toji, pirmiau stovėjusi prie mokyklos vartų ir iš susijaudinimo kramčiusi nagus, prilėkė prie jų ir sušuko:

– Tučtuojau paleisk ausį! Kas taip daro! Ausis sukti negražu!

Paskui Erika abiem rankom įsikibo į juodus Kati plaukus ir ėmė iš visų jėgų pešti.

– Dviem prieš vieną negražu! – šaukė Kati. – Taip niekas nedaro!

O ausies ir pilvo vis tiek nepaleido. „Tegu jie mane užmuša, – pamanė, – vis tiek nepasiduosiu, priešinsiuos iki paskutinio atodūσιο!“

Vis dėlto Kati nesulaukė didvyriško galo, nes staiga pasigirdo duslus balsas:

– Kas čia dabar dedasi? Taigi mano kurmiukui šonus velėja!

Tas duslus balsas buvo Ledi, juodo lakuoto bato smaigalys, pataikęs Erichui į užpakalį, irgi jai priklausė. Taip pat du pirštai ryškiai raudonais nagais, nutvėrę ir suspaudę Erikai nosį.

Kati kaipmat išsivadavo.

– Ak jūs, beždžioniūkščiai, – tarė Ledi. – Ko dabar pešatės? Tik pusgalviai pešasi, betgi jūs ne tokie!

Erichas abiem rankomis laikė paraudonijusią ausį. Erika – nuspaustą nosį. Kati čiupinėjosi galvą. Jai atrodė, kad Erika išrovė kuokštus plaukų.

– O dabar tučtuojau susitaisykit, – sukomandavo Ledi. – Paduokit vieni kitiems rankutes ir pasakykit, kad niekada nebesipešit!

Kati, Erika ir Erichas vienu balsu sušuko:

– Niekados!

– Ką gi, bent dėl to sutariat, – tarė Ledi ir patraukė su Kati prie automobilio. – Tu kvaiša, – sumurmėjo.

– Aš ne kvaiša, – Kati įlipo į automobilį.

– Kvaiša, kvaiša.

Ledi taip pat įlipo. Kati įsitaísė ant užpakalinės sėdynės.

– Tu kalta, – pasakė ji. – Tikėjau, kad lauksi priešais mokyklą ir mane užstosi.

Ledi įjungė variklį ir lėtai nuvažiavo gatvė žemyn.

– Susivėlinau, nes ilgai vėdinau butą, – atsakė.

– Kodėl reikėjo jį vėdinti? – paklausė Kati.

– Todėl, kad jis prirūko ir dvokė, – atsakė Ledi.

– O kodėl prirūko ir dvokė? – paklausė Kati.

– Todėl, kad prisvilo kepsnys, – atsakė Ledi.

– O kodėl prisvilo? – paklausė Kati.

– Todėl, kad užmiršau jį palaistyti, – atsakė Ledi.

– O kodėl užmiršai? – paklausė Kati.

– Todėl, kad kalbėjau telefonu su Georgu ir labai susijaudinau.

– O kodėl susijaudinai? – paklausė Kati.

– Todėl, kad jis man priekaištavo, – atsakė Ledi.

– O kodėl jis tau priekaištavo? – paklausė Kati.

– Tai mano asmeninis reikalas, angelėli, – atsakė Ledi.

– Ak taip! – tarė Kati, o paskui, kai jiedvi sustojo prie sankryžos, pridūrė: – Vadinasi, šiandien vėl nebus pietų!

– Bus, kodėl ne, – atsakė Ledi. – Siūlau nueiti į piceriją arba suvalgyti po šnicelį.

Beveik nė vieną pirmadienį Ledi nesugebėdavo dorai paruošti pietų. Vienąsyk kas nors prisvildavo, kitąsyk būdavo per kieta arba suvirdavo į košę, o kartais tiesiog negalėdavo valgyti.

– Tada važiuokim pas Paolą Paregrinį, – pasiūlė Kati. – Tau reikia apsigręžti, pakilti gatvė aukšty, pravažiuoti mokyklą, pasukti dešinėn, paskui dar sykį dešinėn ir tada į kairę.

Ledi itališkus valgius taip pat labiau mėgo už šnicelį. Bet imti ir apsigręžti pagrindinėje gatvėje ji negalėjo. Dar galiuką pavažiavo pirmyn, tada apsisuko stovėjimo aikštelėje, grįžo atgal, paskui pasuko dešinėn, dar sykį dešinėn ir galiausiai kairėn.

– Kur ta picerija? – paklausė ji.

– Argi sakiau, kad čia turi būti picerija?

Kati šyptelėjo ir parodė ranka į mažą ledainę su žalia, raudona ir balta vėliava prie pravirų durų.

- Štai ir atvažiuom pas Paolą Paregrinį, – pasakė.
- Turbūt įsivaizduoji, kad gali elgtis su manim kaip nori.

Ledi pasipiktinusi purtė galvą, bet užpakalyje kiti automobiliai ėmė nekantriai signalizuoti, tai galų gale ji sustojo prie ledainės.

- Pietums vaikas turi pavalgyti ko nors šilto, – tarė ji. – Nenoriu, kad paskui tavo motina man prikaišiotų, jog peršaldžiau tau skrandį.

Kati palinko į Ledi ir ją apkabino.

- Visų pirma, mama nieko nesužinos, – sušnibždėjo jai į ausį. – O antra, užsisakysiu vanilinių ledų su karštom avietėm ir paimsiu aviečių dvigubai, kad pilve būtų šilta šilta.

- Nesąmonė, – sumurmėjo Ledi.

Kati atkišo lūpas ir pabučiavo ją į kaklą.

- Liaukis, – tarė Ledi. – Nuo tokių bučinių oda šiurpsta.

- Tegu šiurpsta, – sumurmėjo Kati ir dar sykį pabučiavo. Paskui dar.

- Pavakariams pasišildysi guliašo, ir išsilygins, – pasakė.

Ji lietė lūpomis Ledi ausies spenelį labai švelniai ir labai meiliai. Tol neatstojo, kol toji atsiduso ir tarė:

- Na gerai, kipšiūkšti! Bet daugiau taip nebus. Nemanyk, kad dabar kiekvieną pirmadienį pietausim ledainėj.

Iš džiaugsmo Kati smarkiai sukando jai ausies spenelį. Ledi sukliko: „Ką darai, skauda!“ ir išsivadavo iš Kati glėbio. Paskui išjungė variklį ir išlipo iš automobilio.

- Na, eikš, – pasakė, – nes dar apsigalvosiu.

Tačiau Kati tebesėdėjo. Spoksodama pro atviras ledainės duris į ilgą vaikų eilę prie prekystalio, atidarė automobilio langą.

- Važiuojam į kitą ledainę, Ledi, – pasakė.

- Kodėl?

- Šiaip sau, man čia nepatinka.

Ledi išplėtusi akis į ją žiūrėjo. Svarstė, kodėl Kati staiga nepatiko ledainė, jos pačios pasiūlyta. Paskui dirstelėjo į ilgą eilę prie prekystalio ir tarp vaikų pamatė Erichą su Erika.

- Ką gi, nėra to blogo, kas neišeitų į gera, angelėli, – tarė, nutvėrė Kati už rankos ir nuėjo su ja prie ledainės durų.

- Ką nori tuo pasakyti? – paklausė Kati.

Ledi nutylėjo, bet mergaitė tuoj suprato, ką ji sumaniusi, nes patraukė tiesiai prie

Ericho ir Erikos su tokia šypsena, tarsi šie būtų jos mylimi anūkai.

Kati neturėjo nė menkiausio noro su jais prasidėti. Mielai būtų pabėgusi, tačiau tai buvo neįmanoma, nes Ledi tvirtai laikė jos ranką ir nepaleido.

Erichas su Erika taip pat neatrodė labai sužavėti tokiu Ledi elgesiu. Jų veidai tarsi sakyte sakė: „Ko ji dar iš mūsų nori?“

Ledi priėjo prie pat jų.

– Ei, judu, – pasakė. – Noriu atsiprašyti už tai, kad suspaudžiau nosį ir įspyriau į užpakalį. Negerai padariau. Protingam žmogui nevalia taip elgtis.

To Erichas ir Erika tikrai nesitikėjo. Sutrikę žvelgė į Ledi.

– Kad neliktų nuoskaudos, – kalbėjo toliau ji, nutaisiusi saldų kaip medus balsą, – vaišinu jus karštom avietėm su vaniliniais ledais. Arba „Elena“, jeigu labiau mėgstat. Ir „Melbos persiką“ galima imti. Rinkitės!

Erichas su Erika neryžtingai mindžikavo. Bet Erichas labai mėgo „Elenos“ ledus, o pats niekada neturėdavo tiek pinigų, kad galėtų jų nusipirkti, tad atitoko truputį greičiau už Eriką. O kai Ledi dar uždėjo ranką jam ant peties ir meiliai kaip katė sumurkė: „Nebūk toks. Duok man progą ištaisyti savo klaidą“, – jis pagaliau linktelėjo galvą.

O kad Erika visada elgdavosi kaip Erichas, tai irgi linktelėjo.

Kati stovėjo lyg mietą prarijusi ir piktai žiūrėjo į Ledi. Vilkdama kojas leidosi jos nuvedama prie keturviečio marmurinio staliuko. „Nė žodžio nesakysiu, – prisiekė pati sau. – Tylėsiu kaip išėjęs į pensiją senas karpis. Tyčia! Ir nieko nevalgysiu. Kas jos prašė? Mano priešai yra mano priešai, o ne jos.“

Bet paskui, kai Erichas užsisakė „Elenos“ ledų, Erika „Melbos persiką“, o Ledi vanilinių ledų su avietėmis, Kati pilvas ėmė taip smarkiai gurgti, kad ji pamiršo savo priesaiką ir paprašė padavėjos, kad jai taip pat atneštų vanilinių ledų su karštomis avietėmis. Vis dėlto kalbėti nekalbėjo. Tik uoliai kabino šaukštu iš taurės ledus ir galvojo: „Gaila, kad neturiu vatos, užsikimščiau ausis ir negirdėčiau visų tų nesąmonių.“

„Nesąmonės“ buvo tai, ką Ledi kalbėjo su Erichu ir Erika. Ledi gyrė Erichą už tai, kad jis visada taip didvyriškai gina Eriką.

O Erichas paaiškino Ledi esąs priverstas taip daryti, nes Erika per maža ir per silpna, kad pati apsigintų.

Paskui Erika papasakojo Ledi, kokia nelaimė jai atsitiko. Kaip iš mezginio išsinėrė

virbalai, kaip darbų mokytoja nuardė penkis centimetrus, kaip ji dėl to verkė, o Kati iš jos tik juokėsi ir rodė liežuvį. Apie tai, kad ji pati ištraukė virbalus iš Kati mezginių, nė žodeliu neužsiminė.

Tad Kati, aišku, ilgiau nebegalėjo tesėti pažado tylėti kaip žuvis.

– Ak tu, melage, – sušnypštė, – o ką pati padarei, tai nesakai.

– Aš tik iš pykčio, – sumurmėjo Erika ir tirštai nuraudo.

Kati bakstelėjo pirštu sau į kaktą.

– Jeigu supyksti, tai reikia atsisukus ištraukti kitam virbalus iš mezginių, taip?

Ji pažvelgė į Erichą.

– O tu sakai, kad ji maža, silpna ir negali pati apsiginti. Oi, mirsiu iš juoko! Erika tokia bjauri, kad bjauresnės nerasi. Pasažinė gyvatė – štai kas ji. O apsiginti gali geriau už kitus.

– Nutilkit! – sušuko Ledi taip garsiai, kad visi žmonės ledainėje į juos sužiuro.

Paskui ji tyliau pridūrė: – Kas šiandien įvyko, man nuspjaut. Norėčiau sužinoti, kodėl išvis pykstatės. Turbūt jau seniai, ką?

– Visada taip buvo, – atsakė Erika, o Kati su Erichu linktelėjo galvas.

– Ką reiškia visada? – Ledi nusijuokė. – Gal sakysit, kad niaudavotės jau tada, kai mamos vežimėliais jus vežiojo?

– Neprisimenu, kas buvo tada, kai mamos mus vežimėliais vežiojo, – tarė Kati, – bet darželyje jau pykomės ir nuo tada...

– ...tu mane mušdavai, – nutraukė ją Erika.

– O tu mane žnaibydavai, – atsikirto Kati.

– O tu iš manęs šaipydavaisi, – nenusileido Erika.

– Nes tu visą laiką buvai kvaila, – varė savo Kati.

– Matot! – Erichas kreipėsi į Ledi.

– Taip, matau, – atsakė Ledi ir atsisuko į Kati: – O ką jau tokio kvailo Erika darė darželyje?

– Nebepreisimenu.

– Rytais visada bliudavau, – paaiškino Erika, – nes nenorėdavau likti darželyje, o Kati iš to juokdavosi!

– Ir aš niekada nenorėdavau likti darželyje, bet vis tiek nebliudavau, – tarė Kati ir piktai blykstelėjo akimis į Erichą. – Bet mes pykdavomės visai ne dėl to. Tu mane žnaibydavai ir žnaibydavai. Dviem pirštais, vis suimdama prie pat odos. Štai dėl ko!

– Nes niekada nedrįsdavau muštis, – atsakė Erika.

– Na tai kas? O žnaibytis drįsdavai? – piktai įgėlė Kati.

Erika šaukšteliu smulkino persiką. Jai tai sunkiai sekėsi, mat persikas buvo kietas, o šaukštelio kraštas neaštrus. Kad ir labai užsiėmusi, ji atsikirto:

– O tu visada pradėdavai.

– Visai ne! – sušuko Kati. – Tik taip atrodydavo. Visi taip manydavo. Ir teta Trūdelė, nes tu visus apgaudavai. Kai iš pasalų įžnybdavai, niekas nepastebėdavo. O kai aš paskui atvirai tau trenkdavau, tada visi matydavo. Štai kaip būdavo.

Erikos burna buvo pilna persikų. Springdama ji suriko:

– Ne, ne taip! Tu pradėjai! Taip, taip! Mat kai aš, mat kai aš pirmą dieną atėjau į darželį, tai pamaniau... – Erika užsikirto.

– Ką tu pamanei? – paklausė Ledi.

– Kad norėčiau su ja draugauti, – Erika parodė pirštu į Kati. – Jeigu ji man būtų nepatikusi, nebūčiau taip maniusi.

– Su manim draugauti? Mirsiu iš juoko, – Kati pakėlė taurę ir išvarvino burnon aviečių sulčių likučius. – „Gėda pelėda“, nuolat man sakydavai. Amžinai gėda pelėda! – Kati nutaisė ciepsintį vaikišką balsą. – „Gėda pelėda, mano obuolys didesnis. Gėda pelėda, mano suknelė gražesnė!“ Tik gėda pelėda ir gėda pelėda. Daugiau išvis nieko nekalbėdavai.

Čia Erika neištvėrė.

– Aš? Gal tau galvoj negerai? „Gėda pelėda“ visada sakai tu! Tu pati! Šiandien per rankų darbus trissyk pasakei!

– Tik du! – riktelėjo Kati.

Tada Ledi taip nusikvatojo, kad visi žmonės vėl smalsiai sužiuro. Ir toliau kvatojosi, net krūtinė jai tirtėjo ir per skruostus rito ašaros.

– Kad tave kur, – ištarė ji juokdamasi, – geriau ir nesugalvosi, rado dėl ko pyktis. Dėl „gėda pelėda“. Tiesiog neįtikima. Vien tik dėl to.

Iš pradžių Kati nesuprato, kas čia gali būti juokinga. Erika, žinoma, irgi ne. Tiktai Erichas truputį šyptelėjo. Bet Ledi nenustojo kvatoti, o kvatojimas dalykas užkrečiamas, tai ir Erichas galų gale pratrūko juokais. O Erika visada darydavo kaip Erichas, tai ir ji ėmė juoktis.

Ledi kvatodama vis kartojo „gėda pelėda“, tad ir Erichas su Erika juokdamiesi ėmė kartoti „gėda pelėda“.

Kati tikrai nenorėjo su jais kvatoti ir kikenti. Kuo tvirčiausiai buvo pasiryžusi. Bet ką daryti, jeigu lūpos pačios pradeda virpėti?

– Ką tramdai – juoką ar ašaras, angelėli? – kikendama paklausė Ledi.

– Gėda pelėda, norėtum, kad pasakyčiau, bet nesakysiu, – atšovė Kati, tada jos lūpos ėmė dar labiau trūkčioti ir ji prapliupo juoktis.

Visi žmonės ledainėje kraipė galvas, žiūrėdami į šviesiaplaukę moterį ir tris vaikus, be perstogės kartojančius „gėda pelėda“ ir plyšte plyštančius juokais.

Nepasakysi, kad nuo to pirmadienio Erichas, Erika ir Kati pasidarė draugai, bet tikrai daugiau nebebuvo priešai.

Niekada daugiau Erika nebesakydavo: „Na palauk, duos tau Erichas!“

O jeigu Eriką mokytoja pakviesdavo atsakinėti ir ji ko nors nežinodavo, tai Kati net jai pasakydavo.

Sykį, kai Kati pamiršo įsidėti priešpiečių, Erichas jai atidavė pusę savo. Ir Kati suvalgė, nors sumuštinis buvo su riebia kepenine dešra. Riebios kepeninės ji nemėgo, bet kramsnojo, nes nenorėjo įžeisti Ericho.

Kitą sykį, kai Erika už rašomąjį darbą gavo dvejetą ir ėmė verkti, Kati susitvardė ir nesijuokė. Tik jai, žinoma, vis tiek atrodė, kad verkti kvaila.

Paskui vieną pirmadienį Ledi su Kati iš tiesų ėjo į piceriją. Tąsyk Ledi kepsnys nepritegė, tik guliašo mėsa liko kieta kaip akmuo. O makaronai sūdytame vandenyje visiškai suvirė. Koše virto.

Po picos Ledi su Kati patraukė gerti kavos. Kati visada gerdavo „atvirkščią kavą“, taip ją vadino padavėjas. Gaudavo milžinišką puoduką karšto putoto pieno su trupučiu mokes.

Kavinėje Ledi ir Kati vartė madų žurnalus. Ledi nuodugniai aiškino Kati, kokią suknelę, kokį kostiumą ir kokias kelnes norėtų turėti. Drabužiai jai buvo viskas. Kai kas sakydavo, kad beveik visus pinigus ji išleidžia „skudurams“; bent jau mama taip manė.

Pervertus visą krūvą žurnalų, Ledi paklausė:

– Klausyk, angelėli, kodėl tu visąlaik kasaisi galvą?

– Šiaip sau, – sumurmėjo Kati. – Niežti. Mama sako, kad aš nervinga.

Ledi suraukė kaktą ir išsitraukė iš rankinuko akinius. Užsidėdavo juos tik tada, kai norėdavo ką nors gerai apžiūrėti. Dabar net prikišusi spoksojo į juodas Kati garbanas.

– Ko tu taip žiūri? Nervų vis tiek nepamatysi, – pasakė Kati.

– Bet utėlės matyti, – atsakė Ledi. – Jeigu niežti, tai gali turėti utėlių. Utėlės dabar

madingos.

Kati taip persigando, kad net ėmė žvairuoti. Visa pašiorpo nuo sprando ligi pakinklių.

– O ne, – tyliai ištarė.

– O man atrodo, kad taip, – pasakė Ledi tyliai ir paskui garsiai pašaukė: – Pone Francai, sąskaitą!

Priėjo kelneris Francas ir išrašė sąskaitą. Ledi sumokėjo ir atsiėmė gražą. Kati sėdėjo kaip nudiegta ir nedrįso klausti, ką Ledi rado jos galvoje. Tiktai kai išėjo iš kavinės ir patraukė prie automobilio, pagaliau ryžosi:

– Tai aš jų turiu?

Ledi linktelėjo galvą.

Jeigu Kati nebūtų taip labai niekinusi verkiančių mergaičių, tikrai būtų pravirkusi. Bet dabar narsiai sutramdė ašaras ir tik paklausė:

– Ką mes dabar darysim?

– Nusipirksim vaistų nuo utėlių, ištrinsim jais galvą ir tikėsime, kad ne tik utėlės kojas pakratys, bet ir glindos žus.

Po tokių žodžių Kati dar baisiau pasidarė. Turėti galvoje ne tiktai utėlių, bet ir glindų – stačiai siaubinga! Ji palaukė, kol Ledi atidarys automobilio dureles. Tada susmuko ant sėdynės ir užsimerkė. Galvą dabar niežtėjo labiau negu pirma, bet Kati nė už ką nebūtų jos kasiusis. Utėlėtos galvos, nors ir savo, nenorėjo liesti.

Ledi nuvažiavo prie vaistinės, atidarytos ir per pietus. Kati liko sėdėti automobilyje. Kol Ledi buvo vaistinėje, ji tvardėsi, kad nepravirktų. „Nebliauk, tik nebliauk“, – sau kartojo, tačiau tai nieko negelbėjo. Grįžusi su vaistais, Ledi rado Kati verkiančią.

– Nenoriu turėti utėlių, – kūkčiojo mergaitė. – Nenoriu!

– O kas jų nori, angelėli, – nusijuokė Ledi.

Visą kelią iki namų ji ramino Kati. Sakė, kad ši labai perdedanti. Kad utėlės tai dar ne pasaulio pabaiga. Vaikystėje, prieš keturiasdešimt metų, Ledi taip pat turėjusi utėlių. Net kelis sykius. Ir dėl to visai neverkusi. Net priešingai. Kasdien šukuodavosi galvą ir jeigu sugaudavusi keliomis daugiau už seserį, laikydavusi save laimėtoja.

Kati tai visai neguodė. Ji ir toliau liete liejo ašaras. Liejo lipdama iš automobilio, kopdama laiptais, rakindama duris. Eidama į vonią.

– Bent sykį dorai išsiverksi, – tarė Ledi. – Vaikas, kuris niekada neverkia, man atrodo nenormalus.

Paskui ji pareiškė, kad bus geriausia tuoj pat užsiimti jos galva. Išsitraukė iš krepšio tris butelius vaistų nuo utėlių.

– Paprastai užtenka vieno, – pasakė. – O tau su tokiais gaurais trys bus kaip tik!

Kati turėjo nusirengti, atsisėsti vonioje ir užsidengti skuduru veidą. Ledi išpylė jai ant galvos visus tris butelius ir įtrynė dvokiančius vaistus. Paskui apvyniojo galvą rankšluosčiu.

– Dabar tie parazitai galuojasi, – patikino ją, – po dvidešimt minučių tavo galva virs utėlių kapinynu, tada mes jas išplausim ir pagiedosim laidotuvių giesmę.

Tai Kati net trupučiuką prajuokino. Bet juokas jai bematant išgaravo, nes Ledi pasakė:

– Žinai ką, angelėli, tavo gaurai – puiki vieta utėlėms perėti. Būtų geriausia juos nukirpti. Trumpai. Tada utėlės prasčiau jausis. O jeigu kada nors kokia paklius, iškart pastebėsi.

Jai atrodė, kad utėlėmis galima užsikrėsti visur. Mokykloje. Parke. Pamokų ruošos grupėje. Baseine. Bet kur! Kati su tuo sutiko, bet vis tiek nenorėjo netekti savo juodųjų garbanų. Labai jas brangino. Įsivaizdavo, kad jei turi ką labai gražaus, tai tik garbanas. Praėjusiais metais vien dėl jų mokykloje gavo vaidinti Snieguolę. Net visai nepažįstami žmonės kartais sustoja gatvėje ir gėrasi jos plaukais. Štai ir vakar viena moteris jai pasakė:

– Gali didžiulis, vaike. Tokius plaukus retai kas turi.

Ištisas dvidešimt minučių, kol utėlės kratė kojas Kati galvoje, Ledi ją įkalbinėjo trumpai nusikirpti, o ji iš paskutiniųjų spyriojosi. Dar trenkant galvą spyriojosi, o kai Ledi šukavo jos plaukus tankiomis šukomis, jau tikrai klykė. Lyg skerdžiama. Šukos turėjo aštirus, plonus, labai tankius dantis, ir šukuodama Ledi išpešė daugybę plaukų.

– Šukuok paprastom šukom! – klykė Kati.

Ledi atsakė, kad su paprastom šukom nėra prasmės šukuoti, glindos praslystų tarp dantų.

– Stengiuosi kiek galėdama nepešti, – prisiekinėjo Ledi, – bet tavo plaukai kaip šeriai.

Ledi šukavo daugiau kaip valandą, ir Kati tos procedūros pabaigoje jau nebeturėjo jėgų klykti. Pagaliau Ledi atsiduso.

– Viskas, angelėli, – ir nuleido baisiąsias šukas.

Kati apvyniojo vonios rankšluosčiu, nusverdėjo paskui ją į kambarį, krito ant

odinės sofas ir sudejavo:

– Darsyk neišsverčiau. Vos neišprotėjau nuo tavo šukavimo.

Ledi prisėdo prie Kati ir ją paglostė.

– Man labai tavęs gaila, – pasakė ji, – bet kad kitaip nebuvo galima.

Paskui ji atsiduso ir pridūrė, kad kitą savaitę turbūt reikės tą kankinimą pakartoti.

– Užteks tau tik priglausti galvą prie kokio utėlėto vaiko ir apsikrėsi, o tie prakeikti gyviai deda kiaušinius kaip patrakę. Po kelių dienų jau išsirita utėlių jaunikliai.

– Aš prie nieko nesiglaustysiu, – pareiškė Kati.

– Per kūno kultūrą ant čiužinio irgi gali prikibti, – pasakė Ledi.

– Negulu ant čiužinio, – atkirto Kati.

– Arba gali užropoti nuo kieno nors kepurės ant tavo, – neatlyžo Ledi.

– Vaikštau vienplaukė, juk dabar vasara, – atsakė Kati.

– Vis tiek, – varė savo Ledi, o paskui vėl ėmė įkalbinėti Kati, kad reikia nusikirpti plaukus.

Ji atnešė visą šūsnį žurnalų, rodė Kati trumpas šukuosenas ir tikino, kad jos bent jau ne prastesnės už jos „afrikietiškąją“. Be to, kur kas naujesnės.

Kati abejingai vartė žurnalus. Juose buvo visai puikių ir gražių šukuosenų, kai kurios net labai įdomios, bet mergaitei atrodė, kad jos gaurai vis tiek gražesni.

„Nė vienas žmogus, – samprotavo ji, – nesustos ir manęs nepagirs, jeigu taip apsikirpsiu.“

Kati įsitaisė ant odinės sofas. Atsigulė ant pilvo, kad nuo šlapių plaukų neliktų dėmių. Jautėsi kuo puikiausiai. Kaip malonu žinoti, kad neturi galvoj utėlių. Ji svarstė, ar verta apie jas sakyti mamai. Šiaip ar taip, mama nusistačiusi prieš jos gaurus, mat juos taip sunku trinkti.

Kati pamanė: „Mama paprastai nesutinka su Ledi nuomone, bet šįkart pripažins, kad jos teisybė. Irgi sakys, kad reikia nusikirpti plaukus. Ne tik tam pritars, bet ir pareikalaus, kad nusikirpčiau.“

Taip svarstydamą ji spoksojo prieš save, kol staiga žvilgsnis užkliuvo už žurnalo, gulinčio ant kilimo prie televizoriaus. Viršelyje buvo nufotografuota estrados dainininkė. Kati įsižiūrėjo į viršelio nuotrauką, paskui pašoko nuo sofas, griebė žurnalą ir sušuko:

– Gerai, Ledi! Kirpk mane, bet tik šitaip!

Mosavo žurnalų jai prieš nosį. Ledi jį nutvėrė ir įsižiūrėjo į estrados dainininkę.

– Turbūt kuoktelėjai, – sumurmėjo.

– Visai ne, – Kati nusijuokė. – Tik taip noriu nusikirpti. Aną savaitę per televiziją irgi mačiau tokią. Tai bent ševeliūra, a?

Ledi padėjo žurnalą į šalį.

– Tavo mama man akis iškabins, jeigu taip tave nuskabysiu, mano miela.

– Juk mano reikalas, kaip esu apsikirpusi, tiesa? – sušuko Kati.

– Apskritai, taip, – sutiko Ledi.

– Na matai! – šūktelėjo Kati.

– Bet su tokiom šukuosenom tik pankai vaikšto, – pasakė Ledi.

– O kas tie pankai?

– Žmonės su tokiom šukuosenom.

– Labai gerai paaiškinai, – tarė Kati ir pasižiūrėjo į Ledi truputį užjaučiamu žvilgsniu. – O gal nemoki taip nukirpti?

Mat ji žinojo, kad kirpykloje, kur dirba Ledi, daugiausia lankosi pagyvenusios damos.

Ledi vėl paėmė žurnalą. Suraukusi kaktą pasižiūrėjo į estrados dainininkę.

– Kodėl turėčiau nemokėti? – pasipiktinusi paklausė. – Kas čia nepaprasto. Kairėj ir dešinėj nurėži beveik plikai, užpakaly palieki iškarpytą ponio uodegą, o per visą galvą pašiauši irokėjo skiauterę. Kad stirksotų, ją reikia palakuoti, o paskui nupurkšti galvą keliom spalvom.

– Gerai. Taip ir padaryk, – pasakė Kati. – Vonioj kirpsimės ar čia?

Bet Ledi vis dar nesiryžo kirpti jos kaip pankės. Kati priminė, kad ji amžinai skundžiasi, jog jos damos įsikibusios laikosi vis tų pačių nuobodžių šukuosenų. O juk dabar būtų proga įrodyti, kad Ledi gali nukirpti visaip. Pati visada sakanti, jog šukuosenas reikia keisti, o ne pražilti su ta pačia.

– Šitaip apsikirpusią tave visi laikys panke, – tarė Ledi.

– Na ir kas? – Kati tai nepadarė jokio įspūdžio.

– Žmonės pankų nemėgsta, – paaiškino Ledi.

– Kodėl? – paklausė Kati.

– Už tai, kad jie kitokie, – Ledi aiškiai ėmė įkyrėti ta kalba. Kati krapštė nosį ir į ją žiūrėjo.

– Tai tie žmonės patys kvailiai, – pasakė. – Be to, aš nepasikeisiu, jeigu kitaip nusikirpsiu.

– Bet tie, kurie tavęs nepažįsta, to nežinos, – Ledi vis labiau nekantravo.

– Man nusispjaut, ką manys tie, kurie manęs nepažįsta, – Kati ištraukė pirštą iš nosies ir apžiūrėjo.

– O tavo mama...

– Mama pažįsta, – nutraukė ją Kati, tyrinėdama nešvarų pirštą.

Ledi tai pastebėjo ir susiraukė. Kati nusišaipė. Nesuprato, kodėl visi taip pašiurpsta, kai pamato ją krapštant nosį. Manė galinti su savo nosim daryti, ką nori, ir kad tai, kas joje yra, visai nebjauru.

– Pagalvok, kaip pasibaisės vaikai mokykloje ir grupėje, kai pasirodysi su tokia šukuosena, – nenusileido Ledi. – Nė neįsivaizduoji, ką jie išdarinės.

– Pažiūrėsim, – Kati buvo tvirtai pasiryžusi kirptis. Tuoj pat!

Prisislinko prie Ledi ir padėjo galvą jai ant peties.

– Nebūk tokia, – pasakė. – Plaukai netrunka ataugti. Juolab maniškiai.

Kati pastebėjo, kad Ledi jau nebe taip smarkiai priešinasi. Todėl toliau ją įkalbinėjo:

– Visada turiu daryti, kaip kiti nori. Ir atrodyti, kaip kiti liepia. Ir kalbėti, kaip kitiems patinka. Ir per televiziją žiūrėti, ką kiti užsimano. Ir valgyti, ir žaisti, ir skaityti, ką kiti liepia. Mokykloj. Grupėj. Ir pas mamą. Man niekada nevalia elgtis, kaip noriu. Bent jau apsikirpti turėtų būti galima, kaip patinka, jei jau išvis reikia kirptis.

Jos žodžiai Ledi padarė įspūdį.

– Ką gi, dėl manęs... – jos balsas buvo neryžtingas. – Bet prieš kirpdama vis dėlto turėčiau atsiklausti tavo mamos...

– Ne! – Kati papurtė galvą. – Plaukai mano, taigi kerpuosi, kaip noriu.

– Ir atsakai už pasekmes? – paklausė Ledi.

Kati nė nenutuokė, kas yra pasekmės, bet tuoj pat linktelėjo galvą.

– Gera, tada negaiškim.

Ledi atsistojo. Kati nubėgo į prausyklą ir atsisėdo ant vonios krašto. Ledi atėjo su mažu lagaminėliu, kuriame laikė žirkles, šukas, peiliukus ir kitus kirpėjo įrankius. Žurnalą su estrados dainininke atrėmė į sieną šalia kriauklės – pasižiūrėti.

Netrukus Kati jau sėdėjo milžiniškoje gaurų krūvoje, o Ledi vis čekšėjo žirklių, kirpo ir skuto, šnupuodama iš susijaudinimo.

Kati sėdėjo užsimerkusi, kad į akis neprikristų plaukų ir kad ji savęs nematytų vonios kambario veidrodyje. Norėjo išvysti netikėtą vaizdą.

Neatmerkė akių nė tada, kai Ledi pasakė:

- Dabar telieka papurkšti.
- Kokia spalva? – ramiai pasiteiravo mergaitė.
- Turiu rausvos, žalios ir violetinės, – atsakė Ledi.
- Visom trim, – paprašė Kati.

- Ir aš taip manau, – pritarė Ledi, paskui aplink Kati kažkas ėmė šnypšti, pakvipo kvėpalais ir chemija, ir pagaliau Ledi sušuko: – Viskas, maloningoji poncia!

Kati atsimerkė ir įsmeigė akis į veidrodį. Į ją iš ten spoksantis vaikas atrodė visai nepažįstamas, bet nepaprastai įdomus. Ji atsargiai pasičiupinėjo violetine, žalia ir rausva spalvomis mirguliuojančią irokėjo skiauterę ir plikus dygius ruožus abipus tos grožybės.

- Padūkimas, – pasakė išdidžiai. – Tik... – ji valandėlę patylėjo, – mano apsirengimas dabar nei šioks, nei toks. Prie tokios šukuosenos neužsivilksi suknelės su gėlytėmis. Juolab škotiško sijonėlio.

- Viską, kuo buvai apsirengusi, vis tiek turėsiu išskalbti, – pasakė Ledi. – Taip parašyta ant butelio su vaistais nuo utėlių. Kitaip nepadės.

Kati nuėjo į prieškambarį prie Ledi drabužių spintos. Viduriniame skyriuje dvi apatinės lentynos buvo jos. Ji pasirausė tarp savo megztinių, kelnų ir sijonų, bet nerado, kas jai būtų patikę. Todėl piktai kažką sumurmėjo panosėje.

Ledi nusijuokė ir pasakė, kad pankiškų tokio dydžio drapanų niekur negausi, jų esti tik suaugusiųjų parduotuvėse.

Kati atsinešė žurnalą su estrados dainininke. Jame buvo dar ilgas straipsnis apie ją, iliustruotas daugeliu nuotraukų. Mergaitė jas apžiūrėjo. Tada apsimovė savo džinsus ir užsitempė raudoną Ledi megztinį. Šis jai siekė beveik ligi kelių. Ant jo Kati užsivilko Ledi teniso marškinėlius. Tie buvo tik ligi užpakalio. Liemenį ji susijusė Ledi šilkinė skara, pirmiau ją suvijusi kaip pantį. Dar apsimovė vieną raudoną puskojinę, kitą mėlyną. O ant kaklo pasikabino seną šuns antkaklį iš Ledi prieškambario – prieš kelerius metus jos nugaišusio takso atminimą.

- Na? Kaip atrodau? – Kati staipėsi prieš Ledi lyg manekenė. – Šakės, tiesa?

Tikėjosi, kad Ledi šūktelės iš susižavėjimo, bet ši tik sumurmėjo:

- Nežinau, angelėli, nežinau...

- O kas ne taip? – paklausė Kati ir pribėgo prie veidrodžio. – Štai, jei dar į ausį žiogelį įsiverčiau... Kaip manai?

- Oi, man negera, – pasakė Ledi. – Nereikėjo taip tavęs kirpti. Kokia aš beprotė.

Visai iškvaišau lyg senas žvirblis.

– Kodėl tau negera? Gal ko užvalgei? – paklausė Kati.

Ledi susirūpinusi papurtė galvą. Paaiškino Kati, kad negera darosi dėl jos pankiškos šukuosenos. „Nereikėjo, nereikėjo, – vis murmėjo ji, – nereikėjo klausyti tavo kvailų kalbų.“ Paskui prisipažino iš pradžių nenorėjusi padaryti iš Kati tikros pankės, maniusi tik „panašiai“ pakarpyti. Bet paskui jai užėjęs šišas, ir dabar jau šaukštai popiet! Mama pakels triukšmą, vaikai juoksis iš Kati, o žmonės gatvėje rodys į ją pirštais.

Tada Kati taip pat pasidarė truputį negera, bet ji nepasidavė.

– Galim patikrinti, ar kas nors rodys į mane pirštais, ar ne! – sušuko. – Eime pasivaikščioti!

– Nedrįstu, – prisipažino Ledi.

– Ką čia šneki, – suniekino ją Kati. – Kodėl negalima rodytis truputį pasišiaušusiam, ar vien dėl to, kad kiti vaikšto susilaižę? O gal negerai, kad mano plaukai žeri kaip vaivorykštė, o kitų rudi lyg šuns?

Taip kalbėdama ji drąsino ne tik Ledi, bet ir save.

– Renata kartais nusikerpa ežiuku. O Erika susipina skersai galvos kasą nuo ausies ligi ausies. Tai irgi neįprasta. Mamos plaukai tokie rudi kaip nė vieno žmogaus. O mūsų mokytoja susigarbiniavusi plaukus smulkiom garbanėlėm. Tuomet galvoje negerai visiems, kurie nenešioja plaukų taip, kaip šie auga.

Ledi neprieštaravo. Bet eiti pasivaikščioti vis tiek nenorėjo. Nusileido tik tada, kai Kati paklausė:

– Tai gal man čia pasilikti, kol plaukai vėl ataugės ligi pečių?

Vis dėlto Ledi paprašė Kati bent jau „žmoniškai“ apsirengti. Leido pasilikti tik džinsus, liepė apsimausti vienodas kojines, apsivilkti savo teniso marškinėlius ir savo striukę.

Kai jiedvi išėjo į laiptinę, sumurmėjo:

– Oi, negaliu. Gal grįžtam atgal?

– Liaukis, – sudraudė ją Kati, bet ir jai lipant laiptais žemyn širdis daužėsi kaip pašėlus.

Pirmas žmogus, kurį jiedvi sutiko, buvo kiemsargė, bet ji šveitė žalvarinę durų rankeną ir nepakėlė akių. Tepasakė „laba diena“ ir nieko daugiau. Be to, laiptinėje buvo taip tamsu, kad ji tikrai nebūtų įžiūrėjusi Kati šukuosenos.

Bet priešais namo vartus stovėjo dvi Ledi kaimynės. Tos, su kuriomis Ledi buvo